

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO
„DĖL TARPTAUTINIO REKONSTRUKCIJOS IR PLĖTROS BANKO STEIGIMO
SUTARTIES PAKEITIMO DĖL SKOLINIMO APRIBOJIMO PANAIKINIMO
RATIFIKAVIMO“ PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto Įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Tarptautinio rekonstrukcijos ir plėtros banko steigimo sutarties pakeitimo dėl skolinimo apribojimo panaikinimo ratifikavimo“ projekto (toliau – Įstatymo projektas) tikslas – ratifikuoti Tarptautinio rekonstrukcijos ir plėtros banko (toliau – TRPB) steigimo sutarties pakeitimą dėl skolinimo apribojimo panaikinimo.

TRPB valdytojų taryba, 2023 m. liepos 10 d. priimdama rezoliuciją Nr. 696 „Steigimo sutarties pakeitimas dėl skolinimo apribojimo panaikinimo“, pritarė TRPB steigimo sutarties III straipsnio 3 dalies pakeitimui – ištrinti šios dalies esamą pavadinimą ir tekstą „Bendra suteiktų garantijų, dalyvavimo teikiant paskolas ir Banko tiesiogiai suteiktų paskolų suma bet kuriuo metu negali būti didinama, jei dėl tokio padidinimo visa suma viršytų šimtą procentų Banko nepažeisto pasirašyto kapitalo, atsargų ir perviršio“ ir įrašyti „III straipsnio 3 dalis panaikinta“.

TRPB steigimo sutarties pakeitimas dėl skolinimo apribojimo panaikinimo įsigalios po to, kai jį priims trys penktadaliai TRPB valstybių narių, turinčių 85 procentus visų balsų.

Remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos 138 straipsnio pirmosios dalies 5 punktu ir Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 5 punktu bei 13 straipsniu, Lietuvos Respublikos sutartis dėl dalyvavimo universaliose tarptautinėse organizacijose bei regioninėse tarptautinėse organizacijose ir jų pakeitimus ar papildymus turi ratifikuoti Lietuvos Respublikos Seimas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Europos Sąjungos ir tarptautinių reikalų departamento (direktorius Darius Trakelis, tel. 239 0188, el. p. darius.trakelis@finmin.lt) Tarptautinių reikalų skyriaus (vedėja Dovilė Jasaitienė, tel. 219 4430, el. p. dovile.jasaitiene@finmin.lt) patarėja Jolita Klimavičienė (tel. 219 9300, el. p. jolita.klimaviciene@finmin.lt).

3. Dabartinis teisinis Įstatymo projekte aptartų teisinių santykių reglamentavimas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. balandžio 14 d. nutarimu Nr. 264 „Dėl įstojo į Tarptautinį valiutos fondą ir Pasaulio banką“ priimtas sprendimas įstoti į TRPB, pritarti TRPB steigimo sutarčiai ir prisiimti Lietuvai iš narystės TRPB kylančias teises ir pareigas.

2010 m. birželio 3 d. priimtas Lietuvos Respublikos Seimo įstatymas Nr. XI-867 „Dėl Tarptautinio rekonstrukcijos ir plėtros banko steigimo sutarties V straipsnio pakeitimo ratifikavimo“.

4. Naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

TRPB valdytojų taryba, 2023 m. liepos 10 d. priimdama rezoliuciją Nr. 696 „Steigimo sutarties pakeitimas dėl skolinimo apribojimo panaikinimo“, pritarė TRPB steigimo sutarties pakeitimui dėl skolinimo apribojimo panaikinimo.

TRPB steigimo sutarties pakeitimu dėl skolinimo apribojimo panaikinimo yra išbraukiama šioje dalyje esama nuostata: „Bendra suteiktų garantijų, dalyvavimo teikiant paskolas ir Banko tiesiogiai suteiktų paskolų suma bet kuriuo metu negali būti didinama, jei dėl tokio padidinimo visa suma viršytų

šimtą procentų Banko nepažeisto pasirašyto kapitalo, atsargų ir perviršio“. Ši nuostata, kitaip dar žinoma kaip sutartyje nustatytas skolinimo apribojimas (angl. *Statutory Lending Limit*), buvo įrašyta sutartyje steigiant TRPB, kai TRPB dar neturėjo finansinių rezultatų istorijos ir ataskaitų. Dabar TRPB turi 70 metų stiprios finansinės veiklos ir patikimo kredito rizikos paskolų portfelyje valdymo patirtį bei rizika pagrįstą kapitalo pakankamumo struktūrą. Reitingų agentūros taip pat vertina TRPB kapitalo pakankumą naudojant rizika pagrįstus rodiklius.

TRPB steigimo sutartyje nustatytas skolinimo apribojimas mažino TRPB skolinimo pajėgumus daug labiau, negu TRPB galėtų skolinti pagal griežtą ir rizika pagrįstą kapitalo pakankamumo struktūrą. Be to, TRPB steigimo sutartyje nustatant skolinimo apribojimą neatsižvelgta į egzistuojančius ir ateityje planuojamus inovatyvius rizikos perkėlimo mechanizmus, kurie padidina rizikos prisiėmimą arba sumažina rizikas TRPB paskolų portfelyje, todėl nepagrįstai apribojo TRPB galimybes optimizuoti savo finansinius pajėgumus.

Tokiu būdu TRPB steigimo sutartyje nustatytas skolinimo apribojimas mažino TRPB galimybes pasiekti tvaraus vystymosi tikslus. Šis pakeitimas atitinka Didžiojo dvidešimtuko (G20) parengtas kapitalo pakankamumo sistemos (angl. *Capital Adequacy Framework*) rekomendacijas daugiašaliams vystymosi bankams (angl. *Multilateral Development Banks – MDBs*), siekiant novatoriškai ir optimaliai naudoti finansinius išteklius ir didinti šių bankų veiklos poveikį.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir priemonės, kurių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma. Įstatymo projekto nuostatos neturės neigiamų pasekmių ekonomikai, socialinei aplinkai ar viešajam administravimui.

6. Priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Ratifikavus TRPB steigimo sutarties pakeitimą dėl skolinimo apribojimo panaikinimo, TRPB galės padidinti skolinimo apimtį esant išaugusiam skolinimo besivystančioms šalims poreikiui dėl besitęsiančių krizių, kartu tęsiant patikimą riziką TRPB paskolų portfelyje valdymą.

8. Įstatymo projekto atitiktis strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas strateginio lygmens planavimo dokumentams neprieštarauja.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymą, nereikės priimti kitų įstatymų, jų keisti ir (ar) pripažinti netekusiais galios.

10. Įstatymo projekto atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, jo sąvokų ir terminų įvertinimas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymo projekte nenumatyta terminų, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projekto nuostatos Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams neprieštarauja.

12. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai

Naujų įgyvendinamųjų teisės aktų priimti nereikia.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti nereikės skirti papildomų valstybės, savivaldybių ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų. Taip pat jokių lėšų nebus sutaupyta.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Specialistų vertinimų ir išvadų dėl Įstatymo projekto nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Tarptautinis rekonstrukcijos ir plėtros bankas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Kitų pagrindimų ir paaiškinimų nėra.
